

Al 25 jaar voor boer, bodem en biodiversiteit

**Veldmedewerker
uitgelicht:
Herman Vos**

**Weidevogel-
deelnemers**

**Vrijwilligers
zetten zich in
voor akkernatuur**

**Akkernatuur-
deelnemers**

Al 25 jaar voor boer, bodem en biodiversiteit

Voor u ligt een speciale editie van onze nieuwsbrief, omdat we dit jaar ons 25e jubileum vieren als agrarische natuurvereniging. Ik ben blij dat ik in deze periode de voorzitter mag zijn van deze vereniging en ik ben trots op hoever we gekomen zijn.

In dit magazine willen we onder andere laten zien hoe we zijn ontwikkeld als vereniging, met dank aan onze leden en vrijwilligers die dit mogelijk gemaakt hebben. Ook kun je in dit magazine zien waar wij voor staan: Waar boer, bodem en biodiversiteit samenkomen. Wij zijn van de praktijk, wij zijn van het boerenerf, van de bodem en van de biodiversiteit. We willen met z'n allen meer kleur brengen in het landschap, en elkaar hierbij inspireren.

Daar wordt heel makkelijk over gedacht, maar dat is helemaal niet zo makkelijk, ook economisch gezien niet. Maar we proberen het, en hopen dat collega's daar ook mee aan de gang gaan. Wij als bestuur zien daar mogelijkheden voor en daarom zetten we ons er voor in. Letterlijk een beetje kleur brengen in het mooie Noord-Holland. Daar past in mijn geval als veehouder de weidevogel heel mooi in. Want kruiden geven insecten, en insecten zijn voeding voor de weidevogels. En ik ben niet de enige, we hebben meer dan 100 veehouders die meedoen aan weidevogelbescherming. Daarnaast willen we ons als vereniging ook inzetten voor biodiversiteit in de akkerbouw, en zetten ook

zo'n 100 akkerbouwers en bollentelers zich in voor de akkernatuur. Samen zijn het 206 boeren die meer dan 3500 hectare agrarische natuur beheren.

We hebben ons 25-jarige bestaan gevierd door een seminar voor partijen met wie we samen werken, een theatervoorstelling voor onze leden, en deze uitgebreide nieuwsbrief. Ook hopen we bij onze jaarvergadering nog een gezellige borrel te organiseren. Dit lustrum is namelijk een mooie mijlpaal, om terug te kijken maar ook juist om uit te zien naar de toekomst van deze vereniging, waarin we ons samen blijven inzetten voor een meer natuurlijk Noord-Holland.

Ik wens u veel leesplezier en hoop dat dit magazine ook u mag inspireren.

Jaap Visser

Lustrumactiviteiten

Seminar 20 april

Donderdag 20 april vierden we ons 25-jarig bestaan met een lustrumseminar voor de organisaties waarmee wij samenwerken. Al de aanwezige organisaties zetten zich dan ook allemaal in voor de bevordering van biodiversiteit in de Kop van Noord-Holland. Tijdens het seminar lag de focus op het thema 'samenwerken voor biodiversiteit'. Het vond plaats bij Huiberts Biologische Bloembollen in Sint Maartensvlotbrug waar diverse sprekers kansen en voorbeelden van samenwerking presenteerden en er waren veldexcursies. Zo sprak Maaïke Wagenaar over de doelen en de toekomst van ANV Hollands Noorden, sprak Abco de Buck van het Louis Bolk Instituut over het project kringlooplandbouw en de kansen van veldbonen en biodiversiteit. Ook vertelde John Huiberts over zijn bedrijf en de kansen, en de knelpunten waar hij tegenaan liep. Daarna werd er in groepjes in het veld gekeken (samen met een veldmedewerker) naar de akkervogels en met een bodemcoach naar het bodemleven.

Ledenfeest 31 mei

Om te vieren dat we ons al 25 jaar inzetten voor boer, bodem en biodiversiteit hebben we op 31 mei een groot feest gegeven. Al onze deelnemers waren uitgenodigd voor de voorstelling Grondproeven 3 van Titia Bouwmeester in samenwerking met Karavaan. Het feest vond plaats op een akkerbouwbedrijf in Oterleek, waar een schuur getransformeerd was tot keuken, restaurant en theater. Hier werden we verwelkomd met een drankje en een speech van voorzitter Jaap Visser. Daarna kregen we een theaterstuk te zien over transitie in de landbouw, en tussen de scènes door kregen we een culinair driegangenmenu geserveerd met lokale producten. Wij zijn enorm blij en trots op onze vereniging, en we vonden het mooi om zo samen ons jubileum te vieren.

Inhoud

Voorwoord	2
Lustrumactiviteiten	3
Veldmedewerker uitgelicht	4
Weidevogel-deelnemers	6
ANV Hollands Noorden in woord en beeld	10
Vrijwilligers zetten zich in voor akkernatuur	12
Akkernatuur-deelnemers	14
De ecoregeling en ANLb zijn samen wel een puzzel	18
ANV door de jaren heen	19

Veldmedewerker uitgelicht

Herman Vos is veldmedewerker bij ANV Hollands Noorden. “Als veldmedewerker is je relatie met de boer het belangrijkste. Je bent eigenlijk een soort relatiebeheerder. De voornaamste taak is informeren, daarnaast moet ik problemen oplossen, monitoren, en waar nodig uitstellen van de maaidatum en kuikenvelden afsluiten. Dit gaat in overleg met de boeren. Bovendien leid ik vrijwilligers op en

houd ik me bezig met patrijzenmonitoring op Wieringen.”

Herman is al heel zijn leven in het veld tussen de weidevogels te vinden. Al vanaf zijn kindertijd had hij een fascinatie voor de weidevogels en dit is altijd zo gebleven (zie Herman ook op de foto hierboven als kleine jongen bij een nest). Er is volgens hem de afgelopen jaren veel veranderd in de

” *Ik denk dat de agrarische sector bijna niet om de ANV's heen kan. Daar zijn zowel kennis als praktijkervaring gebundeld.* ”

weidevogelbescherming. Hij zegt: “Het is echt geprofessionaliseerd. En er is ook heel veel meer op ons bordje gekomen. Aanvankelijk waren de Rotgangs, de Frisse Wind en West-Friesland allemaal afzonderlijke agrarische natuurverenigingen. Na de fusie zijn we één groot collectief geworden. Hierdoor heb je meer middelen tot je beschikking, meer personeel en meer kennis.”

Resultaten 2023

Herman kijkt positief terug op dit jaar: “Dit jaar was weer een raar jaar, zoals gewoonlijk. Het voorjaar was eerst vooral nat, dat had heel veel voordelen. De weidevogels waren niet zo afhankelijk van de plasdrassen en de nattigheden die we aangelegd hadden. Ik heb veel meer grutto's gezien in de percelen met legselbeheer. Daarnaast ging de grasgroei niet heel hard vanwege de nattigheid. Toen zaten ze overal. “Herman vervolgt: “Toen kregen we droogte en op de één of andere manier is het daardoor redelijk goed gegaan met de grutto en de tureluur. Ik heb het afgelopen seizoen meer vliegvlugge jonge grutto's gezien dan voorgaande jaren, voor zover ik zie in mijn eigen telgebieden dan. Ik verwacht dat het broedsucces boven de 50% uitkomt”.

Akkernatuur

Herman werkt ook als veldmedewerker van de akkernatuur. Hij beschrijft: “Akkervogelbeheer voeren we als ANV uit, omdat er in de akkerbouw heel veel winst te behalen valt; qua biodiversiteit, vruchtbaarheid van de bodem, plaagbestrijding, noem maar op. Ik zie het effect echt in de akkernatuur. Bovendien zie ik steeds meer weidevogels die willen nestelen in akkers, dat geldt voornamelijk voor de Kievit. Zo kunnen we door akkervogelbeheer ook de weidevogels bedienen.”

Toekomst

Herman sluit af met zijn verwachting dat de rol van ANV in de toekomst steeds belangrijker wordt: “Dat weet ik wel zeker. Ik denk dat de agrarische sector bijna niet om de ANV's heen kan. Daar zijn zowel kennis als praktijkervaring gebundeld. Ik denk dat de ANV's steeds verder gaan uitbreiden, en dat hun invloed daarmee ook wordt vergroot. We zijn enorm gegroeid. Het is niet meer houtje touwtje, ouwe-jongens-krentenbrood.”

Weidevogel-deelnemers

Cees de Jong is al vanaf het begin af aan lid van de agrarische natuurvereniging, zo'n 25 jaar. Zijn opa is de melkveehouderij in Hoogwoud begonnen en na zijn vader heeft Cees, die er geboren en getogen is, deze overgenomen. Zo'n twaalf jaar geleden is Cees gestopt met melken. Hij is tenslotte al zeventig jaar oud. Maar stilzitten doet hij niet. "Ik moet toch iets doen" zegt Cees.

Zo houdt hij nu hobbykoeien van speciale Nederlandse rassen, die hij koopt uit het museum van Aartswoud. Het zijn nu bijvoorbeeld rode blaarkoppen. Ook houdt hij nog schapen.

Daarnaast zet Cees zich in voor de weidevogels in zijn omgeving. Hij heeft een gebied aangelegd achterop zijn land. Dit is een plas-dras-gebied met allemaal eilandjes

en kruidenrijk grasland eromheen. "Ik doe het op mijn manier, en we hebben heel goed resultaat", zegt Cees.

Hij doet mee met agrarisch natuurbeheer omdat hij enthousiast wordt van vogels en hij vindt dat ze erbij horen. Samen met een vrijwilliger uit Obdam zoekt hij de nesten op. Cees zegt: "Ik vind het belangrijk om meer naar de resultaten te kijken. Dat wij meer dan 33 nesten hadden op 3,5 hectare dat zegt wel dat we goed bezig zijn." Zo houdt hij zijn beheer in de gaten, en past het aan waar nodig. "Ook in jaren waarin het gras juist slecht opkwam en er wat onkruid was waren er enorm veel nesten. Diversiteit in grasland is voor vogels juist goed", concludeert hij. Maar het gaat niet vanzelf, zegt Cees: "Er zit best nog wel wat werk aan. Je moet zorgen

**” Cees de Jong:
Ik doe het op mijn manier, en
we hebben heel goed resultaat. ”**

dat het onder water staat, met trekker en pomp, zorgen dat het allemaal werkt. En je moet het maaien wanneer het eigenlijk te lang is. Maar al het extra werk is de moeite waard.”

Cees deelde deze mooie anekdote: “Een jaar was het aan het vriezen en er lag een laagje ijs. Toen zag ik bij mijn plas-dras ineens een aantal grutto’s. Normaal komen ze niet zo vroeg hier. Een dag later zag ik er nog meer en een dag later nog meer. Toen hoorde ik dat in het Berkmeer, waar een molen staat om de plas-dras nat te houden, de molen was stukgewaaid door de storm. Dus de plas-dras was dichtgevroren, en de vogeltjes hadden dat door en kwamen allemaal deze kant op. Dan kan je zien hoe slim ze zijn. En hoe belangrijk water is.”

Piet Hoek en Brigit Bakels zijn beide melkveehouders in Oudendijk. Naast dat ze bijna burens van elkaar zijn, zijn ze ook verbonden met elkaar doordat ze met dezelfde mannen in een maatschap zitten. Beiden zitten in een maatschap met Ariejan Pieter en Jesse.

Piet is geboren en getogen in Oudendijk. In 1983 zette hij het bedrijf van zijn vader en moeder voort. Sindsdien is het bedrijf enorm gegroeid. Hij startte met 30 koeien en melkt nu 250 koeien en beheert 140 hectare. Groeien vindt hij ook het meest uitdagende gedeelte van boer zijn. Daar zette hij vanaf het begin af aan al op in. “Ik heb eigenlijk niks anders gedaan dan inzetten op groei. Ik heb aardig wat gas gegeven.”, zegt Piet. Ook is hij gek op koeien. “Ik geniet van mijn koeien en van de kwaliteit van mijn koeien en dat mijn productie vooruitging.”

Brigit is niet geboren op een boerderij. Haar

Kievit foto: Hanneke de Boer

opa en oma hadden een melkveebedrijf. Na het overlijden van haar opa runde haar oma het bedrijf, maar die had geen opvolger. Dus is Brigit er komen wonen toen ze 18 was. Na jarenlang zelf de boerderij te hebben gerund heeft ze vier jaar geleden het praktische werk overgedragen aan haar Partners in de maatschap. Die melken nu 70 koeien op 50 hectare. Brigit is nog steeds betrokken door onder andere het administratieve werk te doen. De maatschap heet dan ook De Samenwerking Oudendijk.

Brigit haalt voldoening uit het combineren van de vele taken die ze heeft, het runnen van een melkveebedrijf, gezin en huishouden draaiende houden en een zorgtaak voor haar oom te vervullen. “Misschien haal ik wel de meeste voldoening uit het feit dat het mij gelukt is om alles te combineren” zegt ze. Daarnaast vertelt ze: “Ik heb in 2009 de keuze gemaakt om om te schakelen naar natuurlijk werken. Dat houdt in dat al je koeien in het voorjaar afkalven en dat je met de seizoenen meegaat. Het was een hele uitdaging maar het is me wel gelukt, dat vind ik heel leuk. Daarna heb ik de stap gemaakt naar biologisch. Dus het zijn hele andere soort ontwikkelingen dan het bedrijf van Piet.” Ondanks dat ze heel andere bedrijven hebben, hebben ze beide liefde voor weidevogels. Piet zegt: “Ik geniet ook enorm van de natuur. Ik heb vanaf dag één dat ik boer ben aan natuurbeheer gedaan, eigenlijk al voordat het er was.” Het bedrijf van Piet doet mee aan nestbescherming, laat maaien, plas-dras en dit jaar zijn ze begonnen met een stukje voorweiden. “We hebben een goede samenwerking met de veldmedewerker en passen dingen toe waar nodig, zoals

kuikenveldjes.” zegt Piet. Brigit doet ook al vanaf het begin af aan mee. Ze zegt: “Het hoort een beetje bij dit land en dit gebied dat je daaraan meedoet.”

Samenwerking vinden ze beide ook belangrijk, juist voor weidevogelbeheer. Piet zegt: “Ik vind het mooi dat iedereen in deze polder meedoet. Iedereen doet er wat aan. En zo heb je het met elkaar over hoe je samen goede resultaten behaalt. Als ik bijvoorbeeld een plas-dras heb, dan zijn er bij mij niet veel nesten maar ik trek wel de vogels aan. Eén van mijn burens heeft dan de nesten.”

Wim Klaver woont in de Weere samen met zijn vrouw Joyce en hun drie kinderen. Hij runt daar een melkveebedrijf waar ze 200 koeien melken.

Wat Wim aantrekt aan dit werk is de omgang met de dieren en de vrijheid van het boeren. “Het reilen en zeilen en daar je weg in zien te vinden, dat maakt het uitdagend”, zegt hij. “Mijn taken in het bedrijf zijn heel divers, ik doe van alles. Van op het land werken, tot koeien melken tot insemineren. En zorgen dat alles in goede harmonie verloopt. Ik vind de vrijheid die ik heb wel het allermooiste, de combinatie van het werk en thuis zijn met de kinderen en mijn vrouw.”

Het bedrijf van Wim doet ook mee aan agrarisch natuurbeheer. Zo hebben ze een stukje laat maaien, plas-dras met greppel en nestbescherming. Ze hebben elk jaar tussen 40 en 50 nestjes. Hier steekt Wim veel tijd en moeite in. “Ik heb een intrinsieke motivatie, het komt uit jezelf. Zelfs al zou ik niet meedoen met weidevogelbeheer dan zou ik me er alsnog voor inzetten. Weidevogels horen erbij. Het spreekt me aan.”

Piet Hoek:
Ik geniet ook enorm van de natuur.
Ik heb vanaf dag één dat ik boer
ben aan natuurbeheer gedaan.

Johan Veenstra is een vrijwilliger die op hun bedrijf de nesten telt. “Ons contact met de vrijwilliger is goed, we spreken hem regelmatig als hij langskomt op de fiets. Dan vertelt hij wat hij heeft gezien”, zegt Wim. “En we hebben ook gewoon mazzel met Johan. Als je wilt maaien dan kun je hem gewoon bellen dat je morgen wilt gaan maaien, dan zorgt hij dat hij er die dag is. Dan kijkt hij mee of hij gaat van te voren een rondje”, voegt Joyce toe. Joyce zegt dat zij het leuk vindt om hun kinderen te leren over weidevogelbeheer

en te laten zien hoe dat gaat. Ook zij vindt het weidevogelbeheer iets wat in jezelf zit. Ze zegt: “Je kan het ook niet over je hart verkrijgen om de beestjes wat aan te doen. Als ze daar helemaal zitten dan ga je er wel omheen.”

Wim zegt: “Ik heb ook wel eens gezegd dat ik het toch wel erg zou vinden als er geen weidevogels meer zouden zijn als mijn kinderen groot zijn. Dat is niet mijn enige reden om mee te doen met weidevogelbeheer, maar toch.”

”

Wim Klaver:

Zelfs al zou ik niet meedoen met weidevogelbeheer dan zou ik me er alsnog voor inzetten. Weidevogels horen erbij.

”

ANV Hollands Noorden in woord en beeld

Kleine vuurvinder foto: Hanneke de Boer

Biodiversiteit op gebiedsniveau

Het doel van dit project is het opzetten van een pilot in twee gebieden om ervaring op te doen met gebiedsgerichte aanpak om de biodiversiteit te vergroten in gebieden zonder agrarisch natuurbeheer. Daarbij is de aanpak van onderop en wordt maatwerk op gebiedsniveau door de agrariërs zelf geleverd. *

Erfscans

In het open agrarische landschap van Noord-Holland is het erf een belangrijke rust en schuilplek voor veel soorten beschutting in de bosjes op en rond het agrarische erf. We willen de kansen voor meer biodiversiteit op het boerenerf benutten. Daarom kunnen boeren een erfscan laten uitvoeren en een deel van de maatregelen vergoed krijgen. **

Ringmus foto: Hanneke de Boer

Méer Kennis, Minder Gewasbeschermingsmiddelen

Dit project wil de effectiviteit van bloeiende akkerranden vergroten. Met als hoofddoel: Weerbaar telen met minder chemie. Het project bestaat uit een studiegroep van meer dan 20 boeren. Er worden veldbijeenkomsten gehouden, plantsapmetingen gedaan en onafhankelijk advies gegeven. *

Project kringlooplandbouw

Project kringlooplandbouw is dit jaar begonnen en richt zich op de optimalisatie van de samenwerking tussen de bollenteelt, de akkerbouw en de veehouderij, waarbij de teelt van veldbonen als alternatief voedergewas (voor grasland) in ruil voor bollen- of aardappelland centraal staat.***

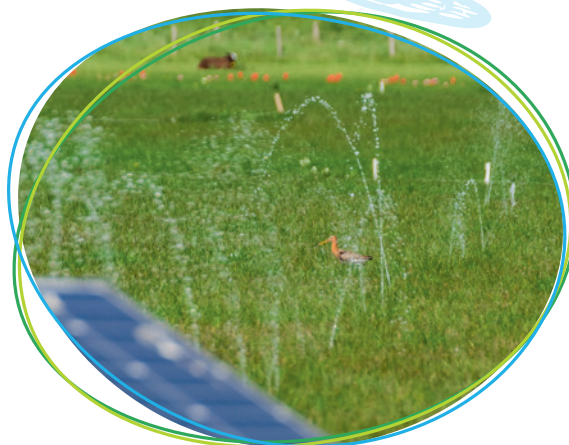

Landbouwportaal Noord-Holland

Wij werken samen met Landbouwportaal Noord-Holland aan meerdere projecten. Zo zijn er sinds 2018 al meer dan 200 agrarische bedrijven bezocht door een bodemcoach. Ook werken we met Landbouwportaal Noord-Holland aan het realiseren van groene oeverbescherming om afkalving van perceelsranden te verminderen of tegen te gaan.

Boeren vernatten op rustige wijze met drain

Op deze foto zie je een plasdraspomp op het land van Gebr. Hoff uit Andijk. Deze pompt water op het land zodat de weidevogels met hun pullen eten kunnen vinden. Het unieke is dat er een drain is aangekoppeld en daarom het water met rustige straaltjes het land op gaat, bedacht door onze deelnemer Klaas Vlaar.

Grutto foto: Corina Sas

25 jaar

Veldexcursie akkernatuur

Ieder jaar organiseren we een veldexcursie akkernatuur voor onze deelnemers met akkerpakketten en vrijwilligers. Dit jaar was Boswachter Arjan Postma uitgenodigd om te vertellen over zoogdieren in akkers. Door ieder jaar een veldexcursie te organiseren willen we de band tussen boeren en vrijwilligers versterken en samen iets leren over actuele thema's in akkernatuur.

Patrijzenmonitoring Wieringen

Wij monitoren samen met een enthousiaste groep vrijwilligers de patrijzenpopulatie op Wieringen. Dit doen we ieder jaar om te kijken hoe het gaat met de patrijzen en hoe we ons agrarisch natuurbeheer het beste voor hen kunnen inzetten.

* Mede mogelijk gemaakt door provincie Noord-Holland

** Mede mogelijk gemaakt door provincie Noord-Holland, Gemeente Hollands Kroon, Gemeente Schagen en stichting Landzijde

*** Mede mogelijk gemaakt door provincie Noord-Holland, Gemeente Hollands Kroon, Gemeente Schagen, EU (Leader)

Vrijwilligers zetten zich in voor akkernatuur

Hans en **Henriëtte Westrik** zijn als sinds 2018 vrijwilliger bij ANV Hollands Noorden. Ze monitoren onder andere akkervogels in verschillende pakketten voor akkernatuur. Samen gaan ze de akkernatuur in en tellen ze de vogelsoorten die ze zien. Hans loopt op een structurele manier door het perceel, en Henriëtte kijkt vanaf de kant. “Ik zie dus een gedeelte, maar Henriëtte ziet wat er achter mij

gebeurt. En daardoor wordt de waarneming complementair”, zegt Hans. Alles wat ze zien schrijft Henriëtte op en Hans voert het thuis in op boerenlandvogelsnederland.nl. Ze vinden het beide belangrijk om bewustwording over de inzet van akkerbouwers en de natuur te creëren zodat mensen zich ervoor willen inzetten.

Henriëtte zegt: “Mensen hebben geen idee wat er eigenlijk op de akkers van de boeren

”

*Henriëtte Westrik:
Mensen hebben geen idee wat
er eigenlijk op de akkers van
de boeren voorkomt.*

”

voorkomt. Wij zien veel meer leven door de bloemen en granen die ingezaaid worden door boeren die meedoen met agrarisch natuurbeheer. Ook zorgen die pakketten voor grondverbetering. En wat merk je daarvan? Heel veel vlinders, heel veel insecten, en je hoort heel veel vogeltjes.”

Zij nemen waar bij een akkerbouwer in Anna Paulowna en hebben goed contact met de boer. Ze spreken elkaar via Whatsapp en treffen elkaar met regelmaat op het erf of in het land. “Dat contact is leuk want dan horen wij ook waarom zij zo gedreven zijn, en kunnen we informatie uitwisselen”, zegt Hans.

Voordat ze begonnen met akkervogeltellingen bij ANV Hollands Noorden kenden ze al wel een aantal vogelsoorten. “Maar het is de kunst om ze te herkennen, want de vogels gaan vrij snel”, zegt Henriëtte. Daarom fotograferen ze ook tijdens het waarnemen, zodat ze thuis kunnen nakijken welke soorten het waren. “Een fototoestel met telelens is heel goed voor determineren”, zegt Hans.

Hans zegt ook: “Ik vind het leuke hiervan, we gaan ‘s ochtends hier weg, en we komen altijd terug met een waarneming die we nooit van te voren bedacht hadden.” Daarnaast vinden ze het beide een toegevoegde waarde hebben om het samen te doen. “Dat vinden we heel plezierig, samen buiten zijn en samen waarnemen. Want wat Henriëtte ziet, zie ik niet en omgekeerd”, zegt Hans.

Tijd buiten doorbrengen en in de natuur zijn is voor hen beiden ook een grote pré. Zo komen ze op plekken waar je anders nooit zou

kunnen komen. “Wie mag er zomaar bij iemand anders in de achtertuin wandelen? Dat mag niet. Maar wij doen dat gelegitimeerd”, zegt Hans. Henriëtte geeft aan: “Ik vind het gewoon heerlijk om in de natuur te zijn en een bijdrage te leveren aan de biodiversiteit.”

Ze nodigen ook andere natuurliefhebbers uit om hetzelfde te doen: “Het is zeker de moeite waard, het is plezierig, je kan het met mooi weer doen. Ik zou een oproep willen doen aan natuurliefhebbers om zich aan te melden bij ANV. Je kan zelf kiezen wanneer je de telling uitvoert tijdens de telweek, het is best te plooiën. Gewoon doen. Daardoor lever je een actieve bijdrage aan de natuur!”

Akkernatuur-deelnemers

Wouter Reijers is 29 jaar en is geboren en getogen op het akkerbouwbedrijf van zijn vader en moeder aan de Noorderdijkweg in Wieringerwerf. Zij zijn sinds het begin van het akkervogelbeheer in 2016 aangesloten bij onze agrarische natuurvereniging. Ze begonnen met kruidenrijke akkerranden en hebben het nu uitgebreid met vogelakkers, stoppeland en een bloemenblok. “Ons bedrijf heeft akkerbouwgewassen, wat we direct verkopen zodat we niets opslaan. We hebben knolselderij, bieten, uien, wortelen, luzerne, grasklaver, veldbonen, tarwe en gerst en we verhuren land voor poot aardappelen, bollen en pioenen. Dus heel divers. We hanteren een extensief bouwplan; met de meeste percelen een

rotatie van 1 op 8. We doen van alles een beetje”, vertelt Wouter.

Wat hem motiveert voor zijn werk is de uitdaging en afwisseling, waarbij iedere dag anders is. Ook vindt hij het mooi dat je te maken hebt met het weer, wat soms in je voordeel en soms in je nadeel werkt. Wat hij het mooiste vindt aan boer zijn, is van een zaadje een product te maken. En om dat allemaal in goede banen te leiden. Dat je van iets kleins iets eetbaars kunt maken, wat iedereen kan voeden, dat vindt hij motiverend.

Ze doen mee met agrarisch natuurbeheer op een zichtlocatie, op de hoek van een weg en

” *Wouter Reijers:*
Ik vind het leuk dat die mensen
er zitten te genieten. ”

aan de rand van het Dijkgatbos. Wouter zegt: “Dat vind ik mooi, dat we iets terug kunnen doen. Van die rand halen we anders toch nooit de maximale productie af. Dan is het mooi om een bloemenrand te zaaien, voor de diversiteit en voor de mensen.” Hij geniet ervan om de reactie van de mensen te horen, die langsfietsen of die een fotootje maken van de akkerrand. “Ik denk dat dat de sector een goede boost gegeven heeft”. Ook hebben ze op de hoek van de weg een rustpunt van LTO, met uitzicht op een akkerrand. “Ik vind het leuk dat die mensen er zitten te genieten”.

Daarnaast doet Wouter mee aan twee projecten bij ANV Hollands Noorden. Bij het project Meer kennis, Minder gewasbeschermingsmiddelen kan hij met meerdere agrariërs sparren over het gebruik van minder chemie en over mogelijke verbeterpunten. “Zoals laatst bij een veldbijeenkomst waar we het hadden over het natuurlijk bestrijden van distels. Daar haal je kennis uit”, zegt Wouter. Daarnaast doet hij mee met het kringlooplandbouwproject

met veldbonen. Hij zegt: “Ik was al van plan om veldbonen te gaan telen. En toen werd die studiegroep opgericht. Ik dacht: dat is interessant om over de teelt wat meer kennis te krijgen.”

Arjen Kroon komt uit Oudkarspel. Toen hij werd geboren was dat nog een vaarpolder. Hij kon het land van zijn vader en ooms overnemen in het rijk der duizend eilanden, en kreeg in 1992 een vaste plek. Hij heeft een tijdje ander werk gedaan maar wilde toch graag akkerbouwer zijn.

Arjen zegt: “De vrijheid van deze baan is wel het allermooiste. Ik vind de landbouw zelf ook echt mooi, ik ben echt landbouwer en tuinbouwer. Dat wilde ik nou eenmaal. Andere beroepen trokken me niet, maar dit wel.”

Arjen heeft een biologisch akkerbouwbedrijf met als hoofdteelt kolen. Hij teelt op 60 hectare land zo’n 25 hectare kool. Daarnaast teelt hij aardappelen, pompoenen, luzerne, klaver, gras, peen en uien. Ook heeft hij een wintervoedselakker met akkerranden.

Veldleeuwerik foto: Henk Post

Roodborsttapuit foto: Otto de Vries

” *Arjen Kroon:*
Ik ben een vogelliefhebber.
Ik heb er een link mee. ”

Hij doet mee met agrarisch natuurbeheer, omdat hij daarvoor werd gevraagd door een bestuurslid. Die vertelde hem dat het wel kon passen in zijn bouwplan. “En dat klopt. We hebben natuurlijk heel wat land dat niet altijd in productie is. Dat rusten moet, of dat er een ander gewas op moet. We hebben een vrij eenzijdig product, dat is de kool. Dat kan je niet eeuwig volhouden. Dan past de wintervoedselakker in het bouwplan.” En dat is niet de enige reden; hij geniet ook van de natuur. “Daarnaast ben ik ook wel vogelliefhebber. Ik heb er een link mee” zegt Arjen.

Zo krijgt hij af en toe de aantallen en soorten vogels door die op zijn percelen voorkomen. Dat hoort hij van de vrijwilliger die namens de ANV bij hem telt, Herman Wolfswinkel. De vrijwilliger woont dichtbij. Arjen zegt “Zo word ik op de hoogte gehouden van welke vogels hier allemaal zijn. Bijvoorbeeld dat de veldleeuwerik terug is. Ik weet niet of hij hier ook eieren legt. Maar ik hoor ze prachtig zingen. Een mooi geluid maken die beestjes.”

Siem Munster woont samen met zijn vrouw en vier dochters op hun tulpenbedrijf in Slootdorp. Zijn opa begon het bedrijf op deze plek, wat toen een akkerbouwbedrijf was waar ook bollen geteeld werden. Zijn vader is verder gegaan met de tulpenbollen. Nu is Siem niet alleen bezig met het verbouwen van bollen, maar hij broeit ze ook op in kassen. Hij is gespecialiseerd en nu verkopen ze wel zo'n 35 speciale soorten.

Daarnaast organiseert Siems vrouw Sandra ook tulpenexcursies op hun bedrijf, waarbij ieder voorjaar duizenden toeristen komen kijken naar het groeiproces van de tulp. Ook runnen ze een camperplaats naast het bedrijf, waarbij de campinggasten ook een rondleiding over het bedrijf kunnen krijgen. Ook doen ze mee met agrarisch natuurbeheer met vogelakker, wintervoedselakker en kruidenrijke akkerranden. Siem zegt: “Het is een rustgewas, normaal hadden we daar bijvoorbeeld tarwe staan of graszaad. Nu hebben we daar bijvoorbeeld wintervoedselakker met tarwe en gerst of vogelakker met luzerne. Een voordeel is dat

er niet meer wordt gespoten, geen kunstmest wordt gestrooid, dus er komen na het zaaien geen machines meer op, wat voordelen aan de grond geeft.” Naast dat het als een rustgewas voordelen geeft, vindt hij het ook belangrijk dat het goed is voor de natuur. “Het is mooi dat er hier wel weer patrijzen geconstateerd worden door de vrijwilligers en veldmedewerker.”

Daarnaast vind Siem de bijeenkomsten van de ANV ook een meerwaarde hebben. “Ik vind het leerzaam dat je met elkaar regelmatig eens bij elkaar zit en ervaringen deelt, en je met een hele hoop andere informatie weer naar huis gaat. Dat vind ik grote voordelen.”

Juist omdat hij bezig was met agrarisch natuurbeheer, raakte hij ook geïnteresseerd om zijn hoofdteelt zo natuurlijk mogelijk te maken. Die twee gaan hand in hand volgens Siem. Hij doet zijn best om het milieu zo min mogelijk te belasten, zo gebruikt hij natuurlijke middelen zoals muntolie tegen luizen. Ook blijft hij ver van de sloot vandaan met zijn teelt. “De biodiversiteit is heel belangrijk voor al die planten die wij telen. Wij willen de biodiversiteit stimuleren met akkerranden en dat wij daarom met de teelt een stuk van de waterwegen af beginnen is ook een win-win situatie denk ik.”

” *Siem Munster:*
*Het is mooi dat er hier wel
 weer patrijzen geconstateerd
 worden door de vrijwilligers
 en veldmedewerker.* ”

De ecoregeling en ANLb zijn samen wel een puzzel

Coen Knook is één van de negen bestuursleden van ANV Hollands Noorden. Voor deze gelegenheid vertelt hij graag iets over zichzelf en zijn rol binnen de ANV.

Coen Knook is geboren en getogen in de Wieringermeer. “Tot 2005 was ik akkerbouwer en nadat het bedrijf is ingeleverd voor de glastuinbouw heb ik besloten om fulltime adviseur te worden. Na wat omzwervingen ben ik in 2017 volledig voor mezelf begonnen. Ik richt me vooral op adviezen rondom bodembeheer, en alle wet- en regelgeving ten aanzien van het mestbeleid, het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) en de pachtwetgeving. Ik werk met boeren uit heel Noord-Holland”.

Ecoregeling vs. ANLb

Als bestuurslid van ANV Hollands Noorden is Coen een verbindende factor tussen wetgeving, de boerenpraktijk en het Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb).

“Het GLB is met ingang van 2023 erg veranderd”, zegt Coen, “en parallel daaraan is er ook een nieuwe periode gestart van het ANLb. Het afgelopen jaar hebben we gemerkt dat de Ecoregeling en het ANLb best samen kunnen gaan, maar dat het per bedrijf een puzzel is om er het maximale uit te halen. Het geeft juist ook kansen.”

Coen vertelt verder dat we er voor moeten waken dat boeren het te ingewikkeld vinden worden en kiezen voor óf alleen de ecoregeling óf alleen het ANLb. Dat vindt hij zonde. “Daar

ligt voor ons als adviseurs, maar ook voor de medewerkers van de ANV een hele belangrijke taak. Om goed onder de aandacht te brengen dat het prima samen kan, mits je heel goed weet hoe je dat wilt en kunt doen. Gelukkig zijn er goede rekentools die daarbij kunnen helpen.”

Motivatie voor ANLb

Coen merkt dat het voor het ANLb belangrijk is dat boeren die hieraan meedoen vanuit zichzelf gemotiveerd zijn om een steentje bij te dragen aan de natuur. “Als boeren alleen meedoen met het ANLb vanuit een financiële motivatie, haken ze vaak na een paar jaar weer af. Bij de meeste van mijn klanten die nu deelnemer zijn van de ANV, is het toch een combinatie van de financiële vergoeding met een stuk gevoel wat ze er zelf bij hebben. Met oog voor de natuur en oog voor de omgeving. Dat vind ik ook belangrijk”, aldus Coen.

” *Coen Knook:*
Als boeren alleen meedoen met het ANLb vanuit een financiële motivatie, haken ze vaak na een paar jaar weer af. ”

ANV door de jaren heen

Marlène Schouten is voormalig medewerker en bestuurslid van ANV Hollands Noorden. Ze kijkt met ons terug op haar tijd bij ANV, zo'n 15 jaar geleden: "Toen heette het nog anders, namelijk ANV West-Friesland. We werkten samen met de Rotgangs en de Frisse Wind, maar waren nog aparte verenigingen. Ik was toen nog de enige betaalde medewerker op kantoor."

Marlène werkte vanuit hun kantoor in het gemeentehuis van Obdam, waar ze in de oude burgemeesterskamer zat. De vereniging was toen alleen gefocust op weidevogels en werkte voornamelijk met een bestuur en veldmedewerkers. Hierdoor was Marlène als enige kantoormedewerker verantwoordelijk voor allerlei zaken. Zo werkte ze aan communicatie, contractbeheer en maakte ze gebiedsplannen samen met de veldmedewerkers.

Daarnaast heeft ze in haar tijd bij de ANV van alles georganiseerd. Zo werd er een fietstocht georganiseerd door het werkgebied, werd er

een Lakenvelderdag georganiseerd en kwamen er creatieve communicatiemiddelen zoals ansichtkaarten en knijpkatten van ANV West-Friesland.

Nu wordt veel van het werk van ANV Hollands Noorden digitaal gedaan, maar in die tijd was dat nog anders. Marlène zegt: "Ik zat ook gewoon dagen alleen op kantoor in Obdam te kopiëren. Ik moest altijd heel veel kaarten printen die dan in de stal van de deelnemende boeren gehangen werden. Ik zat uren te printen in mijn uppie."

Dat laatste vond Marlène dan ook het minst leuke aan werken voor de ANV, dat ze aldoor alleen moest werken. Gelukkig vond ze het werk zelf wel leuk en kijkt ze heel positief terug op haar werk. Ze zegt: "Ik heb wel echt een hele mooie tijd daar gehad. Ik vond de doelgroep met die boeren altijd heel erg leuk." Nu heeft ze een omscholing gedaan, en werkt ze in de zorg op de psychogeriatric afdeling. "Ik werk met mensen, dat maakt me echt blij."

◀ Bestuur ANV West Friesland toen Marlène er werkzaam was.

ANV Hollands Noorden

Molenstraat 42a
 1654 KB Benningbroek
 Telefoon: 06 - 5342 0864
 E-mail: info@anvhollandsnoorden.nl
 Website: www.anvhollandsnoorden.nl

Redactie: Marieke Rustenburg
Foto cover: Marc Moussault
Vogelfoto's: Hanneke de Boer, Otto de Vries, Henk Post, Hans Westrik & Karin Bijpost
Opmaak: Blue Robin dtp, Noordwijk

Volg ons op facebook en Instagram voor **wekelijkse** **nieuwtjes en activiteiten:** @anvhollandsnoorden

Blauwe Kiekendief foto: Karin Bijpost
Gele Kwikstaart foto: Karin Bijpost